

Oecumenisch Meditatief Avondgebed 3 maart 2021

Thema: Vasten in doen en laten

Voorganger: Gretha Stelpstra

Opening: *Iepenje my foar jo goedens*

1. foarsang; 2. allegearre

Iepenje my foar jo goe - dens, en reit-sje my oan.

1. foarsang; 2. allegearre

Iepenje myn eagen foar jo goe - dens, en reit-sje my oan

1. foarsang; 2. allegearre

Iepenje myn ferstân foar jo goe - dens, en reit-sje my oan

1. foarsang; 2. allegearre

Iepenje hert en siel foar jo goe - dens, en reit-sje ús oan.

Open mij voor uw goedheid en raak mij aan.
Open mijn ogen voor uw goedheid en raak mij aan.
Open mij verstand voor uw goedheid en raak mij aan.
Open hart en ziel voor uw goedheid en raak ons aan.

Welkom en inleiding op het thema:

Welkom bij deze viering, bij dit oecumenisch meditatief avondgebed in de traditie van Taizé.

Het is vastentijd en dit jaar is ook dat anders dan anders. Velen leven voor hun gevoel al maanden in een soort van vastentijd. Ze moeten zich onthouden van dingen waaraan ze anders plezier beleven. Uit eten gaan, of naar een concert of lekker op vakantie. Dat kan nu allemaal niet, en moeten we dan ook nog eens veertig dagen op een extra houtje gaan zitten bijten?

Voor de overdenking in deze viering citeer ik uit een column van Theanne Boer, die recentelijk in het Nederlands Dagblad stond. Ze zette mij op een nieuw spoor voor het invullen van dezen vastentijd.

Lied nr. 22: Veni Sancte Spiritus tui amoris

The image shows a musical score for a hymn. It consists of two systems of music. Each system has a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The lyrics are written below the notes. The first system covers the first two lines of the hymn, and the second system covers the last two lines. The lyrics are: 'Ve - ni San - cte Spi - ri - tus, tu - i a - mo - ris i - gnem ac - cen - de. Kom tot ons, o heil' - ge Geest, in ons ont - steekt Gij 't vuur van uw lief - de. Ve - ni San - cte Spi - ri - tus, ve - ni San - cte Spi - ri - tus. Kom tot ons, o heil' - ge Geest, kom tot ons, o heil' - ge Geest.'

(Joh 13) Jezus zegt: 'Ik geef jullie een nieuw gebod: met de liefde die ik jullie toegedragen heb, moeten ook jullie elkaar beminnen.' Jezus zegt: 'Daaraan zal iedereen kunnen zien dat jullie leerlingen van Mij zijn: als jullie onderling de liefde bewaren.' (Joh 15) Jezus zegt: 'De grootste liefde die iemand zijn vrienden kan betonen, bestaat hierin dat hij zijn leven voor hen geeft.' (1 Joh 3) Wat liefde is, heeft Jezus ons geleerd: Hij heeft zijn leven voor ons gegeven. Geliefden, laten wij elkaar beminnen, want de liefde komt van God. (1 Joh 4) Hierin bestaat de liefde: niet wij hebben God liefgehad, maar Hij heeft ons bemind, en Hij heeft ons verlost. God is liefde: wie in de liefde blijft, blijft in God en God in hem.

Lezing: Jesaja 58: 5-9a

Zou dit het vasten zijn dat Ik verkies:

Dat de mens zich een dag lang verootmoedigt,

dat hij zijn hoofd buigt als een riet

en zich neerlegt in rouwgewaad en as?

Noemt u dat vasten en een dag die de Heere welgevallig is?

Is dit niet het vasten dat Ik verkies:

dat u de boeien van de goddeloosheid losmaakt,

dat u de banden van het juk ontbindt,

dat u de onderdrukten vrij laat heengaan en dat u elk juk breekt?

Is het niet dit, dat u uw brood deelt met wie hongerlijdt,

en de ellendige ontheemden een thuis biedt,

dat, als u een naakte ziet, u hem kleedt,

en dat u zich voor eigen vlees en bloed niet verbergt?

Dan zal uw licht doorbreken als de dageraad,

en uw herstel snel intreden.

Uw gerechtigheid zal voor u uit gaan

en de heerlijkheid van de Heere zal uw achterhoede zijn.

Dan zult u roepen en de Heere zal antwoorden,

dan zult u om hulp roepen en Hij zal zeggen: Zie hier ben Ik.

Lied nr. 90: The kingdom of God

The king-dom of God is jus-tice and peace and joy in the Ho-ly Spi-rit.
Come, Lord, and o-pen in us the gates of your king-dom.

Het koninkrijk van God is gerechtigheid, vrede en vreugde door de heilige Geest.
Kom Heer, open in ons de poorten van uw koninkrijk.

Overdenking

Veel protestantse kerken doen mee met het Veertigdagenproject van Kerk in Actie met als thema de zeven werken van barmhartigheid. (Ook wel *warmhartigheid* genoemd.) Een goede keus vind ik, juist nu. Want dat gaat, naar mijn idee, nu eens niet om dingen laten – wat we al genoeg moeten – als wel om dingen doen. Voor anderen. Naar die tekst uit Jesaja 58: ‘Is dit niet het vasten dat ik verkies: misdadige ketenen losmaken, de banden van het juk ontbinden, de verdrukten bevrijden en ieder juk breken?’

Het vasten dat de Heer verkiest, is niet het je onthouden van dingen is, het laten van iets, maar juist het doen van goede daden. Het bevrijden, voeden en laven van mensen die in de verdrukking zitten.

Om je heen kun je vast mensen vinden die vastzitten. Maar dan vooral in geestelijke zin. Natuurlijk kan ik voor hen iets betekenen, maar toch wil ik verder denken. Want er zijn nog steeds miljoenen slaven voor ons aan het werk.

14 miljoen, alleen al voor de Nederlandse bevolking, rekende econoom Paul Schenderling in De Nieuwe Koers (december 2020) ons voor. Dat is bijna twee slaven per ‘Hollandsch huisgezin’.

Theanne Boer

Om daar iets aan te doen, moeten we dingen laten. Schenderling pleit voor het stoppen van de economische groei, dat systeem waar we met z'n allen aan meedoen. Hij roept op tot 'ontgroeien van onderop'. Dat betekent stoppen met kopen, ons onthouden van koffie en chocola of er minder van gebruiken waardoor we een duurder slaafvrij alternatief kunnen betalen. Drie keer nadenken over het kopen van apparaten waar coltan en sieraden waar goud in zit. Langer doen met kledingstukken waardoor je meer kunt betalen voor een eerlijk merk. Minder vaak voor het gemak pakketjes laten bezorgen door onderbetaalde chauffeurs. En vooral: tevreden zijn, genoeg nemen met wat je al hebt, afzien van gemak en luxe.

Eerlijk gezegd vind ik persoonlijk de veertigdagentijd best lastig. Ten diepste is deze voorbereidingstijd op Goede Vrijdag en Pasen een tijd van inkeer en berouw, schuldbelijdenis. Een soort van grote schoonmaak voor ons hart en onze ziel. Troep opruimen dus. Zoi waar we ons misschien voor schamen, die we netjes weggestopt hadden maar die daarmee niet weg is, onder ogen zien. Vasten krijgt voor mij daardoor steeds meer iets van steeds weer kiezen om bij ongemakkelijke, pijnlijke, soms schurende gedachten en gevoelens te blijven. Dat is vaak niet gemakkelijk, het kost vaak ook tijd en doorzettingsvermogen. Vasten, dus bewust dat ongemak niet verdoven met afleiding, een wijntje of chocola, maar onder ogen zien wat niet oké is, en er iets aan doen.

Ik denk dat dat het vasten is van deze tijd. Het vasten dat ketenen losmaakt en het juk verbreekt. Bedenk deze weken wat je kunt doen en kunt laten om anderen te bevrijden. En daarmee ook jezelf. Een gezegende vastentijd gewenst.

Stilte

DOEN & LATEN

Voorbeden afgesloten met: *Heer in uw goedheid (allen:) Hoor ons gebed*

- Vader-God, wees ons nabij in het opruimen van rotzooi in ons leven, zaken die ons in ons letterlijk-fysiek, maar vooral ook in ons geestelijke en mentale leven in de weg staan, maar waar we liever omheen willen leven dan ze onder ogen zien en aanpakken. Als ik het zo benoem, kan het overweldigend voelen. Waar moet ik beginnen? Help ons dan om rustig te blijven in de wetenschap dat u ons ook wilt helpen met prioriteiten stellen.

Hoor ons en wees ons genadig.

Heer in uw goedheid Hoor ons gebed

- Grote God en liefdevolle vader, We moeten erkennen dat er nog steeds uitbuiting en slavernij is in deze wereld. Onze ogen daar niet langer voor willen sluiten voelt ook ongemakkelijk. Laat ons zien hoe wij in de keuzes die wij maken daar een klein beetje verandering in kunnen maken, door recht te doen in plaats van onrecht in stand te houden. Ook als mij dat wat kost. U noemt dat het vasten dat U verkiest.

Heer in uw goedheid Hoor ons gebed

- (Ruimte voor eigen gebed)

...

Heer in uw goedheid Hoor ons gebed

Responslied nr. 67: Bliuw mei Jo genede by ús

p Bleib mit dei-ner Gna-de bei uns, Herr Je - su Christ.
Bliuw mei jo ge - ne - de by ús, Hear, bliuw by ús.

mf *cresc.* Ach bleib mit dei-ner Gna-de bei uns, *f* *p* Du treu-er Gott..
Ja bliuw mei jo ge - ne - de by ús, Jo, trou-we God..

Avondzegen:

*Mensen hebben mensen nodig
om elkaar te dragen
om elkaar tot leven te brengen*

*Mensen hebben mensen nodig
om voor elkaar op te komen
om samen te werken aan
welzijn en geluk*

*Mensen hebben mensen nodig
om te laten zien wie U bent
God van liefde
God van gerechtigheid*

*Wek dan die kracht in ons
Doe die liefde in ons ontolammen
die ons omkeert naar elkaar
die ons doet zorgen voor elkaar*

*Dat wij U liefhebben
Dat wij onze naaste beminnen
Dat wij onszelf kunnen liefhebben.
Amen*

Marinus van den Berg

Slotlied nr 124: Licht dat terugkomt

Licht, dat te - rug - komt, hoop, die niet ster - ven wil, vre - de die bij ons blijft

Een gezegende vastentijd gewenst.